

روزنامه

اقتصاد

روزنامه سراسری
اقتصادی اجتماعی

چهارشنبه ۱۴۰۰/۱۰/۰۱

۲۰۰۰ تومان

شماره: ۱۲۶۸

آزادسازی قیمت‌ها یا بازگشت دوباره اقتصاد دستوری؟
حسین حقگو
کارشناس اقتصادی

اگر به دنبال کاهش هزینه‌های تولید و سطح عمومی قیمت‌ها برای خدمت به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، کافی است با آزادسازی و مقررات‌زایی و انضباط مالی و پولی را به اقتصاد بازگردانیم.
«ارزش کالاها قابل اندازه‌گیری عینی نیست بلکه بسته به نیاز مشتری این ارزش تغییر می‌کند. لذا هنگام مبادله، دو چیز نابرابر با هم مبادله می‌شوند. افراد می‌خرند و می‌فروشند به این علت که آنها آنچه را که می‌دهند، کمتر از آنچه می‌ستانند زیاده می‌کنند.» (لودویگ فون میزس، ذهنیت ضد سرمایه‌داری)
در حالی که آقای رئیس‌جمهور گذشته در جلسه هیئت دولت بار دیگر بر ضرورت «نظارت دقیق بر قیمت‌ها و کنترل بازار» تأکید کرد تا «شاهد افزایش قیمت‌ها نباشیم»، وزیر صمت از آغاز طرحی در هفته جاری خبر داد که براساس آن «قیمت تمام‌شده تولید بر روی کالاها» درج می‌شود تا به گفته ایشان «صرف‌کننده متوجه شود که چه میزان اضافه‌تر از قیمت تمام‌شده می‌پردازد که این کار شفافیت را افزایش می‌دهد». در پی این تصمیم، رئیس اتاق اصناف نیز در مصاحبه‌ای فهرست کالاهای مشمول این طرح را اعلام کرد و گفت: «به دستور وزارت صنعت از امروز به مدت شش ماه و به‌طور آزمایشی تولیدکنندگان «اب معدنی»، «نوع آب‌میوه»، «نوشابه گازدار»، «هاله‌الشعیر و نوشیدنی مالت» از گروه کالاهای مصرف و «غذاساز»، «نوشیدنی‌ساز»، «چرخ‌گوشت» و «هاکر ویو» از گروه کالاهای سرمایه‌ای وارد مرحله اول این طرح خواهند شد و احتمالاً طی هفته جاری کالاهای دیگری به این ارقام اضافه خواهند شد. به گفته وی: «با اجرای این طرح، تولیدکنندگان موظف هستند قیمت تولید را که به معنای قیمت فاکتور است، بر روی کالا درج کرده و فروشگاه‌ها نیز موظف‌اند قیمت فروش (صرف) را روی کالا با یک قفسه و شلف مخصوص آن محصول در معرض دید مشتری بگذارند».

این مقام غیر دولتی البته افزوده است: «ما ۸۰ هزار قلم کالا در بازار داریم که قیمت تولید را اصلاً کرده‌ایم که گاهی فاصله قیمت از تولید تا فروش صد تا ۱۲۰ درصد تفاوت دارد». در بین خواست و دستور رئیس دولت که تثبیت قیمت‌هاست و طرح وزیر صمت و نهادهای اجرایی و صنفی مجری این طرح که ظاهراً تا حدی آزادسازی قیمت‌هاست، فاصله زیادی وجود دارد. شکافی که به نظر به سمت خواست رئیس دولت یعنی «تثبیت» و «کنترل قیمت‌ها» پر خواهد شد. چرا که اگر مقصود صرفاً اطلاع و آگاهی مصرف‌کنندگان از قیمت تمام‌شده یک محصول است که خوب بحثی نیست و اصولاً جز افزایش اطلاعات عمومی فایده‌ای نیز بر آن مترتب نیست، اما اگر پس از درج قیمت تمام‌شده، نهادهای تعزیراتی و قیمت‌گذاری به دنبال تعیین سود فروشنده و کنترل آن باشند، خوب چاره‌ای با وضعیت حاضر و تثبیت قیمت‌ها خواهد داشت؟ مشکل این طرح به نظر ریشه در یک بدفهمی فکری دارد. بد نیست کمی به عقب برگردیم.

یک دهه قبیل در دولت دهم جریانی در حوزه صنعت و بازرگانی به راه افتاد به نام «بهبود قیمت تمام‌شده» و برپاکنندگان این جریان مدعی بودند که با تعیین قیمت تمام‌شده کالا و محصولات و کاهش آن می‌توانند تعادل را در بازار (عرضه - تقاضا) برقرار کنند و به‌نوعی مشکل قیمت‌گذاری دستوری را حل و فصل کنند و حتی وزیران روز بازرگانی مدعی بود «با کاهش قیمت تمام‌شده کالا با همکاری تعاونی‌ها و بخش خصوصی می‌توانیم به رشد و توسعه حوزه بازرگانی کشور کمک کنیم» (تغذیرنی، ۱۳۸۸/۶/۹). نهفتگی که با ادغام وزارت بازرگانی در وزارت صنایع و معادن و ایجاد وزارت «صنعت، معدن و تجارت» قدرت بیشتر و صافی بلندتری یافت تا اینکه با تغییر دولت این طرح و نهضت که هیچ دستاوردی جز هیاهو نداشت، خوشبختانه به پایگانی رفت. در همان زمان و اوج گیری این به اصطلاح «بهبود» از سوی اقتصاددانان توضیح داده شد که «قیمت تمام‌شده اصطلاحی است که در حسابداری به کار می‌رود و گویای هزینه‌های انجام‌شده برای تولید کالا یا خدمت در یک بنگاه است. تقاضای قیمت بازار و این هزینه‌ها، حاشیه سود بنگاه را نشان می‌دهد. معادل این اصطلاح در اقتصاد و عرف عامه هزینه تولید است. حال آنکه قیمت بازار مفهومی اقتصادی و بیرون از بنگاه است» (غنی‌نژاد، ۱۳۸۸/۹/۲۱) و توضیح داده شد که «قیمت بازار الزاماً و همیشه متأثر از هزینه تولید نیست. اگر بنا بود قیمت بازار تابعی از هزینه تولید باشد، نفت ایران را باید بشکهای چهار یا پنج دلار می‌فروختیم و تالیلهای پیکاسو نباید بیش از چند صد دلار خرید و فروش می‌شد. قیمت در بازار و براساس میزان عرضه و تقاضا تعیین می‌شود» (همان). اینکه با فاصله یک دهه و با بزک‌های دیگر بار شاهد همان گفتاری در اقتصاد و صنعت هستیم که در فاصله بسیار با علم و منطق و تجزیه اقتصادی قرار دارد، جای شگفتی بسیار دارد. گفتاری که مدعی است می‌توان با نصب قیمت تمام‌شده به‌جای قیمت مصوب مشکل قیمت‌گذاری دستوری را حل کرد و عرضه و تقاضا را به تعادل رساند.

متأسفانه چند دهه از آمایش و خطابه مسئولان محترم نیاموخته است که قیمت در بازار و در ساز و کار عرضه و تقاضا تعیین می‌شود و نه پورو کراسی دولت و نگاه حسابداری. اگر به‌واقع به دنبال کاهش هزینه‌های تولید و سطح عمومی قیمت‌ها برای خدمت به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، کافی است با آزادسازی و مقررات‌زایی و انضباط مالی و پولی صحت و سلامت را مانند تمام حدود ۱۶۵ کشور دارای تورم یک‌رقمی به اقتصاد باز گردانیم و ند کیشوروار با آسباب‌های بادی نچنگیم! «یک نمونه از مداخله‌گرایی دولت‌ها، «کنترل قیمت» است. دولت‌ها پس از آنکه با عرضه پول، موجب تورم می‌شوند و داد مردم از افزایش قیمت‌ها در می‌آید، معمولاً به سیاست مهار قیمت‌ها متوسل می‌شوند. این سیاست ابتدا در یک کالا و فرته‌رفته به بسیاری از کالاها و حتی نرخ دستمزد و نرخ بهره و کل نظام اقتصادی تسری می‌یابد»

آنی یاب

www.aniyab.ir

مرکز گمشده و پیدا شده کشور

۰۲۱-۶۲۸۰۱

خبرهایی که بورس را تکان داد

بورس تهران پس از یک روزه نسبتاً نامیدکننده در هفته‌های گذشته امروز با افزایش تقاضای سهام همراه شده است. محرک‌های بنیادی خوبی برای رشد قیمتی سهام مشاهده می‌شود گرچه که از منظر بازار جهانی طی روزهای اخیر نگرانی ایجاد شده است. با همه این موارد یک نقطه منفی در معاملات وجود دارد که می‌تواند ادامه مسیر رشد سهام را با مشکل مواجه سازد.
بورس تهران در یک ساعت نخست معاملات امروز (سه‌شنبه) رشد نیم درصدی را تجربه کرده است. بهبود تقاضا در بیشتر نمادهای طی این لحظات مشاهده می‌شود. سهام فولاد مبارکه تا سطوح بیش از ۱۰۲۰ تومان (افزایش بیش از ۲ درصد قیمت) رشد کرده است. سهام هلدینگ فارس به عنوان دیگر شرکت بزرگ بورس تهران نیز وضعیت مشابهی را در این لحظات دارد.

اخبار مثبت برای بورس چیست؟
اخبار مثبت برای بورس را طی روزهای گذشته بورس‌نما مرور کرده است. در گزارش با عنوان «ارزندگی بورس تهران دروغ نیست» به بررسی وضعیت نسبت به قیمت درآمد گذشته‌نگر و همچنین نسبت قیمت به درآمد انتظاری سهام پرداخته شد. نسبت قیمت به درآمد گذشته‌نگر (۴ فصل گذشته) به کمتر از ۸ رسیده است که نسبت به سطوح بالای آن در تابستان ۹۹ (همزمان با شکل‌گیری حباب قیمتی سهام) افت شدیدی را نشان می‌دهد. از طرفی گروه مالی کیان در بررسی‌ها خود بر اساس اطلاعات اتخاذشده از اجماع پیشبینی سود نسبت قیمت به درآمد آینده‌نگر سهام را کمتر از ۶ عنوان کرده است. در چشم‌انداز آتی از متغیرهای کلان مانند نقدینگی و نرخ دلار و تورم این نام‌ها را از زندگی سهام خبر می‌دهند.
همچنین در گزارش دیگری در هفته گذشته به «دو خبر مثبت برای بورس» اشاره

منطقه ای کردن دستمزد کارگران با کدام دلیل؟

عضو کانون عالی شوراهای اسلامی کار می‌گوید در شرایطی که خط معیشت به ۱۱ میلیون تومان رسیده و افراد برای تأمین هزینه‌های زندگی به مشاغل کاذب و غیر مولد روی آورده‌اند با چه ادله‌ای برخی درصدهای منطقه‌ای کردن دستمزد کارگران هستند؟
علی اصلائی گفت: اگر قانون کار مصوب سال ۱۳۶۹ اصلاح می‌کردیم شاید امروز عده‌ای دنبال این مسأله نبودند که دستمزد منطقه‌ای شود. امروز فرهنگ کار، نوع در آمد، نوع هزینه، حقوق و دستمزد و سایر مولفه‌ها با قانون سال ۱۳۶۹ تفاوت زیادی پیدا کرده و اگر دولت‌ها به اصلاح قانون کار روی می‌آوردند اکنون به این نقطه نمی‌رسیدیم که برخی کارفرمایان و قانونگذاران دنبال منطقه‌ای کردن دستمزد باشند و کارگر و کارفرما و حتی دولت از این قانون ناراضی باشند. این عضو کانون عالی شوراهای اسلامی کار با بیان اینکه در حال حاضر زیرساختها برای اجرای مزد منطقه‌ای در کشور فراهم نیست، اظهار کرد: موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی به جای ورود به مزد منطقه‌ای بهتر بود به در خصوص این مسأله تحقیق می‌کرد که چرا کارگران برای کار به کارخانه‌ها نمی‌روند و برای درآمدزایی و تأمین هزینه‌های زندگی به مشاغل کاذب و غیر مولد روی می‌آورند؟

کارت تخفیف

کارت تخفیف دائمی و بدون سقف

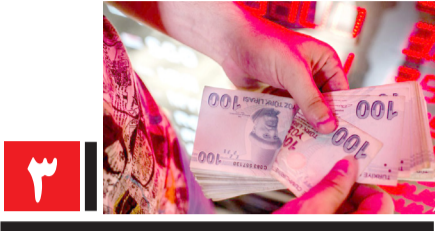
با این کارت تخفیف آنی دریافت کنید!

کارت تخفیف آنی آف
کارت تخفیف آنی آف
کارت تخفیف آنی آف

امروزه با گسترش کسب و کارهای جدید و تعاملات تجاری مستقیم میان ارائه‌کنندگان و خدمات‌مستفان، در بسیاری از فروشگاه‌ها، مراکز رفاهی و... تخفیف‌های قابل توجهی به مشتریان ارائه می‌گردد.
مرکز آنی یاب با ایجاد باشگاه مشتریان و عضویت در سایر باشگاه‌ها اقدام به ارائه کارت‌های تخفیف جهت خرید و بهره‌مندی از امکانات متعدد در سطح کشور نموده است. هموطنان عزیز با خرید کارت‌های تخفیف و عضویت در باشگاه مشتریان آنی یاب از امکانات و خدمات مربوطه بهره‌مند گردند.
جهت سفارش این محصول با ۱۰٪ تخفیف کد ۲۷۴ را به ۳۰۰۰۵۰۲۰ پیامک کنید

دوبرابر شدن یارانه تورم را چند برابر می‌کند؟

چرالیر ترکیه ۵۰ درصد رشد کرد؟

واکنش کمرانی به دوپینگ یلداولی نژاد

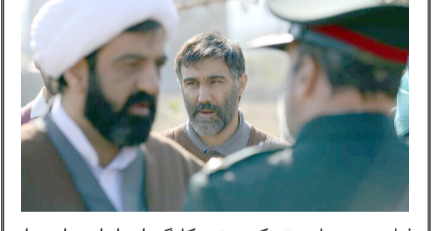
اطلاعات محرمانه پلیس انگلیس هک شد

بازگشت دوباره آقای بازیگر به تنیس

امیر جدیدی بازیگر سینما، بعد از تجربه حضورش در انتخاباتی تیم ملی تنیس، این بار در جام حذفی هم حاضر می‌شود. هر چند حضور او در انتخاباتی تیم ملی برای دیویس کاپ و آکشن‌های متفاوتی را در پی داشت. حتی اکبر طاهری سرمربی تیم ملی تنیس درباره دعوتش به انتخابی گفته بود او قبل از اینکه بازیگر شود تنیس بازی می‌کرد و در مسابقات مختلف هم حضور داشت. از طرفی در مسابقات هم حضور داشته باشد حال و هوای بهتری به رقابت‌ها می‌دهد. او هر چند به تیم ملی دعوت شد اما بعد از هیاهو و جنجال سر این قفسه انصراف داد. اگر چه گفته بود کنار بازیکنان و تیم ملی می‌ماند.

روایت زندگی یک قاتل زنجیره‌ای در سینما

فیلم سینمایی «عنکبوت» به کارگردانی ابراهیم ایرج‌زاد اوایل دی ماه در سینماهای سراسر کشور اکران می‌شود. فیلم سینمایی «عنکبوت» به کارگردانی ابراهیم ایرج‌زاد و نویسندگی اکتای برهانی، تهیه‌کنندگی جواد نوروزبیک و سرمایه‌گذاری محمدصادق رنج‌کشان اوایل دی ماه در سینماهای سراسر کشور اکران می‌شود. این فیلم در بخش خارج از مسابقه جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد. بخش این فیلم سینمایی بر عهده شرکت نمایش گستران است. «عنکبوت» درباره سعید حنایی یکی از قاتلان زنجیره‌ای دهه هفتاد است که در شهر مشهد چندین زن خیابانی را به قتل رساند.
محسن تائبنده، ساره بیات، شیرین یزدان بخش، ماهور الوند، گلنوش قهرمانی، علی باقری، مهدی حسینی‌نیا، حمیدرضا هدایتی‌راد، جواد بیجویی، آتیسه جاوید، مهدخت مولایی، سحر عبدالهی، نیشا علیپور، یوسف خسروی، حمید حاجی محمدزاده، میثم دامن‌زن، داود ذاکری و با حضور فرید سجادی حسینی از جمله بازیگران «عنکبوت» هستند.

